

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЛЕСЯ УКРАЇНКА У НІМЕЦЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ

підготовки	магістра
спеціальності	В11 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Силабус вибіркового освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Лисецька Н. Г., професор кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Наталія ЛИСЕЦЬКА

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 27.08.2025 р.**

Завідувач кафедри:

доц. Людмила ПАСИК

© Лисецька Н. Г., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр 2-ий
		Лекції <u>6</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>18</u> год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Самостійна робота <u>88</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації <u>8</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання німецька		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Лисецька Наталія Григорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор кафедри німецької філології
Контактна інформація	моб. 066 1050516
	lysetska.nataliya@vnu.edu.ua
Дні занять згідно з розкладом: http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700	

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» підготовки магістра галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія. Запропонований ОК вивчається у другому семестрі та входить до переліку вибірових компонентів.

Ім'я Лесі Українки та її творчість тісно пов'язані із нашим Волинським регіоном; Волинський національний університет носить ім'я славетної землячки Лесі Українки; твори Лесі Українки перекладені європейськими та східними

мовами, а також мовою есперанто й становлять великий інтерес для роботи на заняттях із здобувачами освіти.

2. Пререквізити (*Новітні тенденції літературознавства, Концептуальні засади галузевого перекладу, Переклад і редагування текстів*).

Постреквізити (*Лінгвістичний та перекладознавчий аналізи тексту*).

3. Мета і завдання освітнього компонента. Мета ОК – ознайомити здобувачів освіти з перекладами творів Лесі Українки німецькою мовою та робити спроби власного перекладу творів славетної Лесі.

Основні завдання ОК:

- ознайомлення з перекладачами творчості Лесі Українки початку ХХ ст. (О. Кобилянська, О. Грицай); середини ХХ ст. (Е. Берман, Й. Гюнтер, Й. Грубер, А. Ш. Вуцькі) та нової генерації українців (І. Качанюк-Спех, Н. Медведовська та ін.);
- розгляд розмаїття перекладів літературної спадщини Лесі Українки і порівняльний аналіз перекладів різних етапів творчості;
- спроба власних перекладів лірики Лесі Українки;
- ознайомлення з особливостями літературного перекладу на німецьку мову.

ОК навчання передбачає набуття таких вмінь:

- віднаходити інформацію про популяризаторів творчості Лесі Українки і їх переклади в Україні та за її межами;
- визначати особливості літературного перекладу творів Лесі Українки у різні періоди (початок ХХ ст., середина ХХ ст. та кінець ХХ ст. – початок ХХІ ст.);
- аналізувати різножанрові переклади творів Лесі Українки німецькою мовою з огляду на їх лексико-стилістичне наповнення;
- порівнювати переклади окремих творів Лесі Українки, здійснених різними інтерпретаторами;
- проводити власні переклади прози/поезії (на вибір) Лесі Українки;
- визначати новизну літературних прийомів у власних перекладах.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий метод; проблемно-пошуковий метод; дослідницький; активний та інтерактивний методи; метод пояснення, тренування, практика в спілкуванні; методи дистанційного навчання.

4. Результати навчання (Компетентності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки від 20 червня 2019 р. № 871, кінцеві вимоги до рівня знань та вмінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях та результатах навчання (URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>).

У процесі вивчення ОК «Леся Українка у німецьких перекладах» ЗО повинен оволодіти такими загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями, як:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- ФК 9. Здатність забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Deutsche Übersetzungen der Werke von Lesja Ukrajinka						
Тема 1. Das Leben und Schaffen von Lesja Ukrajinka	13	2	2	8	1	Л/ДС/5

Тема 2. Übersetzer von Lesja Ukrajinka Anfang des XX Jh. (О. Кобилянська, О. Грицай та ін.)	12	2	2	8	-	Л/ДС/5
Тема 3. Übersetzer von Lesja Ukrajinka Mitte des XX Jh. (Е. Берман, Й. Гюнтер, Й. Грубер, А. Ш. Вуцькі та ін.)	10	-	2	8	-	СЗ/ДС/5
Тема 4. Übersetzer von Lesja Ukrajinka der neuen Generation (І. Качанюк-Спех, Н. Медведовська та ін.)	10	-	2	8	-	СЗ/ДС/5
Тема 5. Vergleichende Analyse der Übersetzungen von Lesja Ukrajinka	14	-	1	10	3	СЗ/ДС/5
Fazit. Präsentation mit dem Vortrag zum Thema: „Lesja Ukrajinka in den deutschen Übersetzungen: eigene Beobachtungen“	1	-	1	-	-	Р/30
Разом за ЗМ 1	60	4	10	42	4	55
Змістовий модуль 2. Analyse der Übersetzungen und Versuche der eigenen Übersetzungen						
Тема 6. Konzept „Kampf“ in den Werken von Lesja Ukrajinka	12	2	2	8	-	Л/ДС/5
Тема 7. Schlüsselkonzepte in den Werken von Lesja Ukrajinka und deren Wiedergabe in den Übersetzungen	11	-	2	8	1	СЗ/ДС/5
Тема 8. Eigene Übersetzungen von Lesja Ukrajinka und deren Besonderheiten. Besprechung im Plenum	35	-	2	30	3	СЗ/ДС/5
Fazit. Eigene Übersetzung des Gedichtes von Lesja Ukrajinka	2	-	2	-	-	П/30
Разом за ЗМ 2	60	2	8	46	4	45
Всього годин/Балів	120	6	18	88	8	100

*Форми навчання і контролю: СЗ – семінарське заняття, Л/ДС – лекція, дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – переклад, Р – реферат, а також доповідь, презентація, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає:

- 1) підготовку до практичних занять;
- 2) прочитання творів, перекладів та їх аналіз;
- 3) власні переклади творів Лесі Українки та їх аналіз.

Самостійна робота ЗО враховується при відповідях на семінарських заняттях та дискусіях.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання знань ЗО здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи ЗО під час аудиторних занять за усні та письмові відповіді, написання перекладів, контрольних робіт, різних видів завдань, за участь у дискусіях і обговореннях. Всього за поточне оцінювання ЗО можуть отримати 100 балів (накопичувальна система балів, які ЗО можуть отримати за конкретні види діяльності в межах змістових модулів).

Оцінювання поточного контролю в межах семінарського заняття:

- Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах»;

- Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах»;

- Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах»;

- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з освітнього компонента «Леся Українка у німецьких перекладах».

Вивчення першого змістового модуля завершується підготовкою презентації з доповіддю на тему «Леся Українка у німецьких перекладах: власні спостереження», вивчення другого змістового модуля завершується написанням власного перекладу вірша Лесі Українки. Кожна з цих видів робіт оцінюється у максимально 30 балів (презентація з доповіддю до ЗМ 1 (30 балів) + переклад вірша Лесі Українки ЗМ 2 (30 балів) = 60 балів).

Оцінювання підсумкової презентації з доповіддю. Максимальна кількість балів за відповідь дорівнює 30.

- Оцінка «відмінно» відповідає **27-30** балам за глибоке й системне представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.

- Оцінка «добре» відповідає **23-26** балам за хороше знання представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.

- Оцінка «задовільно» відповідає **18-22** балам за базове представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.

- Оцінка «незадовільно» відповідає **0-17** балам за незнання теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.

Оцінювання власного перекладу вірша Лесі Українки. Максимальна кількість балів за відповідь дорівнює 30.

- Оцінка «**відмінно**» відповідає **27-30** балам за глибокий і грамотний переклад вірша.

- Оцінка «**добре**» відповідає **23-26** балам за хороший і грамотний переклад вірша.

- Оцінка «**задовільно**» відповідає **18-22** балам за переклад вірша з допущенням граматичних і лексичних помилок.

- Оцінка «**незадовільно**» відповідає **0-17** балам за поверхневий переклад вірша.

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ ім. Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо ЗО. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо ЗО не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним графіком.

ЗО, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю ОК. У цьому випадку ЗО інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених ЗО отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Згідно з [ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної мобільності. Невід’ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу здобувачів освіти над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо ЗО був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність, лікарняний або інша поважна причина), він може здати практичне заняття викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Оскільки формою контролю вибіркового ОК «Леся Українка у німецьких перекладах» є залік, то оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами видів робіт, передбачених силабусом (див. пункт 5. Структура освітнього компонента).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, ЗО може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему).

Перелік питань до заліку

1. Die Besonderheiten der Übersetzung der schöngeistigen Literatur.
2. Lesja Ukrajinka und ihr Schaffen.
3. Lesja Ukrajinka in der Weltliteratur.
4. Übersetzer von Lesja Ukrajinka Anfang des XX Jh.
5. Übersetzer von Lesja Ukrajinka Mitte des XX Jh.
6. Übersetzer von Lesja Ukrajinka der neuen Generation.
7. Vergleichende Analyse der Übersetzungen von Lesja Ukrajinka.
8. Konzept „Kampf“ in den Werken von Lesja Ukrajinka.
9. Schlüsselkonzepte in den Werken von Lesja Ukrajinka und deren Wiedergabe in den Übersetzungen.
10. Eigene Übersetzungen von Lesja Ukrajinka und deren Besonderheiten.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Іцзін, О. А. Вишневська, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засєкін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedладзе, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035 Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ : Кондор, 2021. 355 с.
2. Lysetska Nataliia. The Reception of Lesia Ukrainka's Works in German: the Significance of the Concept of «Struggle». *Kyiv-Mohyla Humanities Journal* 8. Kyiv: National University of Kyiv-Mohyla Academy, 2021. Pp. 85–101. URL: <https://doi.org/10.18523/kmhj249189.2021-8.85-101>
3. Лисецька Н. Г. Das literarische Erbe von Lesya Ukrainka: deutsche Übersetzungen // «Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи»: збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 11 квітня 2024 р. / редкол. Т. В. Калинюк (відп. ред.) та ін. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. С. 40–43.
4. Лисецька Н. Г. Популяризація творчості Лесі Українки: переклади німецькою мовою // *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 16th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 415–418. URL: <https://sci-conf.com.ua/xvi-mizhnarodna-naukovopraktichna-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-anddevelopment-prospects-11-13-09-2022-berlin-nimechchina-arhiv/>

5. Лисецька Н. Переклади творів Лесі Українки німецькою мовою. *Науковий Вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки: Мовознавство*. Луцьк, 2017. № 3 (352). С. 370–376.

Додаткова література:

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад: до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології: наук. журн.* / (редкол.: І. П. Біскуп (голов. ред.) та ін.). Луцьк, 2020. № 13. С. 33–39. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/philology/issue/view/7/7>
2. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12(80). С. 126–130. URL: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130)
3. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Художній переклад (Частина I): навч.-метод. реком. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 124 с.
4. Doroschenko, Dmytro. *Die Ukraine und Deutschland. Neun Jahrhunderte Deutsch-Ukrainischer Beziehungen*. München: Ukrainische Freie Universität, 1994.
5. Ivanytska, Mariia. *Osobystist perekladacha v ukrainsko-nimetskykh literaturnykh vzaiemynakh [Personality of a Translator in Ukrainian-German Literary Relations]*. Chernivtsi: Knyhy-XXI, 2015. Accessed December 5, 2021. <https://img.yakaboo.ua/media/mediagallery/pdf/i/v/ivanytska.pdf>
6. Lesia Ukrainka. *Povne akademichne zibrannia tvoriv Lesi Ukrainky u 14 tomakh. T. 1. Dramatychni tvory (1896–1906)* / red. kol. V. Aheieva, Yu. Hromyk, O. Zabuzhko, I. Konstankevych, M. Moklytsia, S. Romanov; red. T. Levchuk; peredm. E. Solovei; uporiad., koment. S. Kocherha, O. Visych, R. Tkhoruk. *Povne akademichne zibrannia tvoriv Lesi Ukrainky u 14 tomakh*. Lutsk: Volynskyi natsionalnyi universytet imeni Lesi Ukrainky, 2021. 524. URL: <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>
7. Lesia Ukrainka. *Povne akademichne zibrannia tvoriv Lesi Ukrainky u 14 tomakh. T. 5. Poetychni tvory. Liro-epichni tvory* / red. kol. V. Aheieva, Yu. Hromyk, O. Zabuzhko, I. Konstankevych, M. Moklytsia, S. Romanov; red. O. Visych, S. Kocherha; peredm. S. Romanov; uporiad., koment. S. Romanov, O. Kytsan, M. Moklytsia, T. Danyliuk-Tereshchuk, V. Siruk, V. Yaruchyuk. *Povne akademichne zibrannia tvoriv Lesi Ukrainky u 14 tomakh*. Lutsk: Volynskyi natsionalnyi universytet imeni Lesi Ukrainky, 2021. 956. URL: <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>
8. Lesja Ukrainka und die europäische Literatur. Hrsg. von Jurij Bojko-Blochyn, Hans Rothe, Friedrich Scholz. Köln; Weimar; Wien: Böhlau, 1994.
9. Mnich, Roman. “Kontsept mens sana u tvorchosti Lesi Ukrainky (Dramatychna poema ‘Oderzhyma’) [The Mens Sana Concept in Lesia Ukrainka’s Works (The Dramatic Poem ‘A Woman Possesed’)].” *Roczniki Humanistyczne* 66.7 (2018): 51–31. DOI: <https://dx.doi.org/10.18290/rh.2018.66.7-2>

10. Svyshch, Liliia. "Nimetskomovni interpretatsii tvorchosti Lesi Ukrainky [German-Language Interpretations of Lesia Ukrainka's Works]." *Mova i kultura* 17 (2014): 270–74. Accessed December 5, 2021. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mik_2014_17_6_38
11. Tarasynska, Inna, and Nadiia Polishchuk. "Zi sposterezhen nad nimetskymy perekladamy tvoriv Lesi Ukrainky [From Observations on German Translations of Lesia Ukrainka's Works]." *Lesia Ukrainka i suchasnist* 4.2 (2008): 62–72.
12. Ukrainka, Lesja. *Hoffnung. Ausgewählte Gedichte*. Kyiv: Dnipro, 1971.
13. Ukrainka, Lesja. *Judaika. Babylonische Gefangenschaft und andere Gedichte*. Aus dem Ukrainischen übersetzt und kommentiert von Nadiya Medvedovska. Hrsg. Erhard Roy Wiehn. Konstanz: Hartung – Gorre Verlag, 2005.
14. Ukrajinka, Lessja. *Das Waldlied: Drama-Feerie in 3 Akten*. Deutsche Übersetzung von Irena Kachaniuk-Spiech. Lviv: Verlagszentrum der Nationalen-Iwan-Franko-Universität Lwiw, 2006.